

نظام اعتبارسنجی و تاثیر آن بر کار و اشتغال

وحید قلی پور^۱، محمد ابراهیم فرجاد^۲^۱ گروه مدیریت دولتی، عضو هیئت علمی، واحد لارستان، دانشگاه آزاد اسلامی، vahid_gh81@yahoo.com^۲ دانشجو کارشناسی مدیریت دانشگاه آزاد اسلامی لار، mfrjad@gmail.com

چکیده

امروزه یکی از مهمترین مشکلات هر جامعه ای بحث کار و اشتغال می باشد که در این مقاله از طریق روش کتابخانه ای سعی شده که با بررسی عامل نظام اعتبارسنجی و شناخت این عامل تاثیر آن را بر کار و اشتغال بررسی کنیم که در پایان به این نتیجه رسیدیم که یک نظام اعتبارسنجی خوب و مناسب نه تنها که موجب کاهش بیکاری و عدم انعطاف نمی شود که تاثیر مثبتی را در کار و اشتغال خواهد گذاشت.

واژه های کلیدی: نظام اعتبارسنجی، کار، اشتغال، بانکداری اسلامی

مقدمه

بررسی عملکرد اقتصادی اغلب کشور ها بیانگر آن است که بانک ها به عنوان یکی از عاملان اصلی بازار پول، نقش اصلی را در تامین مالی بخش های مختلف اقتصادی (تولیدی، مصرفی، حتی دولتی و ...) بر عهده دارند و یکی از مهمترین عوامل رشد و شکوفایی اقتصاد کشور قلمداد می شوند. به منظور رعایت حق و عدل اسلامی شایسته است کارگزاران اعتباری در استفاده هر چه بیشتر از منابع و کاستن خطرات احتمالی کوشا باشند. [1]

یکی از اطلاعات مهم برای بانک ها، اطمینان از بازپرداخت انواع تسهیلات اعطائی به مشتریان است. به عبارت دیگر، شناسایی ریسک اعتباری مشتریان از ضرورت های تصمیم گیری درباره تعیین سطح اعطای تسهیلات به مشتریان محسوب می شود. امروزه بانک ها به طور گسترده از مدل های سنجش ریسک اعتباری برای تصویب و پرداخت تسهیلات اعطائی استفاده کرده و با به کارگیری معیار های عینی و اطلاعات حال و گذشته مشتری به اعتبارسنجی وی می پردازند. در مورد تسهیلات کلان با توجه به تعداد اندک آن ها، ارزیابی دقیق متقاضی آسان تر است؛ اما در مورد تسهیلات متوسط و کوچک، به علت کثرت متقاضی، ارزیابی دقیق تک تک آن ها پر هزینه بوده و باید مدلی ایجاد شود که بر اساس آن بتوان ریسک اعتباری مشتریان را تعیین کرد. همچنین شناسایی ریسک اعتباری مشتریان باعث کاهش ریسک معاملات شده و اعتبارسنجی نیز نقش مهمی در پیش بینی های مالی، کشف کلاهبرداری ها، تعیین استراتژی های بازاریابی و ... دارد. [2]

در شرایط امروزی دیگر بانک ها نباید بر اساس گذشته تصمیم گیری نمایند. در گذشته وقتی تصمیم اعتباری گرفته می شد، وضعیت سرمایه، وثیقه و صلاحیت فنی متقاضی تسهیلات در نظر گرفته می شد و وثیقه در رتبه اول قرار می گرفت اما امروزه بر اساس تحقیقات صورت گرفته به این نتیجه رسیده اند که وثیقه دیگر نمی تواند عامل برگرداندن تسهیلات باشد. در صورتیکه یک نفر ممکن است هیچ گونه وثیقه ای نداشته باشد ولی به خوبی از عهده بدهی خودش برآید و به تعهداتش پایبند باشد و چه بسیار از مشتریان خوب و خوش حساب که باید هزینه تسهیلات را بخاطر افراد بدحساب پرداخت نمایند در صورتیکه می بایست مزایایی را در اختیار افراد خوش حساب قرار می دادند. در نظر اکثر کارشناسان، از آنجایی که بسیاری از منابع بانکی بصورت اعتبارات مصرف می شود و منافع اصلی بانک ها نیز از این بخش تامین می گردد، اعطای اعتبارات به عنوان اصلی ترین مورد مصرف منابع بانکی قلمداد می شود. بنابراین می بایست در اعطای تسهیلات بانکی همیشه پیشگیری را مقدم بر درمان بگذاریم. هزینه های پیشگیری همیشه کمتر از درمان است. اگر بانک ها و موسسات مالی قبل از اعطای تسهیلات، اعتبارسنجی متقاضیان دریافت تسهیلات را به درستی انجام دهند و رتبه بندی اعتباری ما درست باشد و تسهیلات به درستی پرداخت شود، قطعاً هزینه های اعطای تسهیلات کمتر خواهد بود در مقایسه با زمانی که مطالبات معوق شود و بخواهیم مطالبات معوق را وصول نماییم. اگر اعتبارسنجی مشتریان انجام نشود و نظارت و کنترل وجود نداشته باشد، منابع به هدر می رود. یکی از علل تورم همین امر است که منابع به جای اینکه سرمایه در گردش یک واحد تولیدی را تامین کنند، بصورت دو لبه عمل خواهند کرد، یعنی به جای اینکه افزایش عرضه و نهایتاً کاهش قیمت ها را به دنبال داشته باشند به سمتی می روند که باعث افزایش تقاضا و نهایتاً افزایش قیمت ها می شوند. بنابراین از آنجا که منابع مالی بانک ها محدود است بانک ها می بایست تلاش کنند که این منابع محدود را بصورت مطلوب با هدف کسب سود بیشتر در جهت شکوفایی بخش های تولید و خدماتی جامعه تخصیص دهند. [3]

نظام اعتبارسنجی:

نظام اعتبارسنجی نظامی است که در پی آن از طریق تجزیه و تحلیل اطلاعات وضعیت جاری و سابق متقاضیان میزان ریسک اعتباری متقاضیان در بازپرداخت تعهداتشان محاسبه می گردد. به عبارت